

Total No. of Printed Pages—11

5 SEM TDC DSE COM (CBCS) 501 (GR-I)

2025

(Nov/Dec)

COMMERCE

(Discipline Specific Elective)

(For Honours and Non-Honours)

Paper : DSE-501 (Group—I)

(**Management Accounting**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. (a) Write True or False : 1×4=4
- (i) Management Accounting relates to presentation of accounting data.
  - (ii) Differential costs and marginal costs are the same.
  - (iii) Efficiency ratio determines the capacity used by the factory.
  - (iv) Responsibility centers may have both inputs and outputs.

(2)

(b) Fill in the blanks : $1 \times 4 = 4$

(i) Cash Flow Statement is prepared from ____ A/c.

(ii) Fixed Costs are treated as period costs under ____ costing.

(iii) Budgetary control is a system of controlling ____.

(iv) Margin of safety can be improved by reducing the ____ cost.

2. Write short notes on any *four* of the following : $4 \times 4 = 16$

(a) Duties of Management Accountant

(b) Make or Buy Decision

(c) Master Budget

(d) Responsibility Accounting

(e) Statement of Working Capital

3. (a) Explain the objectives of Management Accounting. Distinguish between Cost Accounting and Management Accounting. $7 + 7 = 14$

26P/570

(Continued)

(3)

Or

(b) Discuss the tools and techniques of Management Accounting. Narrate the limitations of Management Accounting. $6 + 8 = 14$

4. (a) What do you mean by Fund and Fund Flow Statement? Elaborate the uses of a Fund Flow Statement. $3 + 3 + 8 = 14$

Or

(b) Following are the Balance Sheets of Warren Co. Ltd. as on 31st March, 2019 and 31st March, 2020 :

<i>Capital & Liabilities</i>	2019	2020
	₹	₹
Share Capital	2,10,000	2,50,000
Sundry Creditors	39,500	41,135
Bills Payable	33,780	11,525
Bank Overdraft	49,510	10,000
Provision for Tax	40,000	50,000
Reserves	50,000	50,000
Surplus	39,690	41,220
	<u>4,62,480</u>	<u>4,53,880</u>

26P/570

(Turn Over)

(4)

Assets	2019 ₹	2020 ₹
Bank Balance	12,500	12,700
Debtors	75,175	62,625
Prepaid Expenses	2,315	735
Inventory	1,11,040	97,370
Land & Building	1,48,500	1,44,250
Plant & Machinery	1,12,950	1,16,200
Goodwill	—	20,000
	<u>4,62,480</u>	<u>4,53,880</u>

Additional Information :

- (i) An additional dividend of ₹ 26,000 was paid during the year ended 31st March, 2020
- (ii) The assets of another company were purchased for ₹ 60,000, payable in fully paid shares of the company. The assets purchased included inventory ₹ 21,640; Machinery ₹ 18,360 and Goodwill ₹ 20,000. In addition, Furniture was purchased worth ₹ 5,650
- (iii) Income tax paid during 2019-2020 was ₹ 25,000
- (iv) The net profit for the year before tax was ₹ 60,000

Prepare Cash Flow Statement by Indirect Method.

14

26P/570

(Continued)

(5)

5. (a) Mention three advantages and three disadvantages of Absorption Costing. How is profit or loss ascertained under Marginal Costing? 3+3+8=14

Or

- (b) Following information relates to Vishal Co. Ltd. :

Items	Cost ₹
Materials	70,000
Labour	20,000
Variable Overheads	10,000
Sales	4,00,000
Fixed Cost	2,50,000

Prepare Income Statement under—

- (i) Absorption Costing;
- (ii) Marginal Costing. 7+7=14
6. (a) "Budgetary Control is essential for policy planning and control." Explain the statement. Point out the essential qualities of a good budgetary control system. 7+7=14

26P/570

(Turn Over)

(6)

Or

- (b) Prepare a Flexible Budget for overhead expenses on the basis of the following data and determine the overhead rates at 70%, 80% and 90% plant capacity: 14

	At 70% Capacity ₹	At 80% Capacity ₹	At 90% Capacity ₹
Variable Overheads :			
Indirect Labour		12,000	
Stores and Spares		4,000	
Semi-variable Overheads :			
Power (60% fixed, 40% variable)		20,000	
Repairs & Maintenance (60% fixed, 40% variable)		2,000	
Fixed Overheads :			
Depreciation		11,000	
Insurance		3,000	
Salaries		10,000	
Estimated Direct Labour—124000 hours			

26P/570

(Continued)

(7)

[ASSAMESE VERSION]

1. (a) সাঁচ নে মিছা লিখা : 1×4=4
- (i) পৰিচালনা হিচাপবিদ্যা হিচাপৰ তথ্য উপস্থাপনৰ লগত জড়িত।
- (ii) পাৰ্থক্যজনিত ব্যয় আৰু প্ৰান্তিক ব্যয় একে।
- (iii) দক্ষতাৰ অনুপাতে কাৰখানাৰ ব্যৱহৃত ক্ষমতা নিৰ্ণয় কৰে।
- (iv) দায়বদ্ধতা কেন্দ্ৰৰ ইনপুট আৰু আউটপুট দুয়োটা থাকে।
- (b) খালী ঠাই পূৰ কৰা : 1×4=4
- (i) নগদ প্ৰবাহ বিবৃতি _____ বহিব পৰা প্ৰস্তুত কৰা হয়।
- (ii) _____ ব্যয়কৰণ পদ্ধতি মতে স্থায়ী ব্যয়ক সময়ভিত্তিক খৰচ বুলি ধৰা হয়।
- (iii) খচৰা নিয়ন্ত্ৰণ _____ নিয়ন্ত্ৰণৰ এক পদ্ধতি।
- (iv) _____ ব্যয় কৰ্তন কৰি প্ৰান্তীয় নিৰাপত্তা উন্নত কৰিব পাৰি।

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা : 4×4=16

- (a) পৰিচালনা গাণনিকৰ কৰ্তব্যসমূহ
- (b) নিৰ্মাণ অথবা ক্ৰয়ৰ সিদ্ধান্ত
- (c) চূড়ান্ত বাজেট

26P/570

(Turn Over)

- (d) দায়বদ্ধতা হিচাপকৰণ
(e) কাৰ্যকৰী মূলধন বিবৃতি
3. (a) পৰিচালনা হিচাপকৰণৰ উদ্দেশ্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
পৰিচালনা হিচাপকৰণ আৰু ব্যয় হিচাপকৰণৰ মাজত
পার্থক্য নিৰূপণ কৰা। $7+7=14$
নাইবা
- (b) পৰিচালনা হিচাপকৰণৰ সঁজুলি আৰু কৌশলবোৰ
আলোচনা কৰা। পৰিচালনা হিচাপকৰণৰ সীমাবদ্ধতাবোৰ
ব্যাখ্যা কৰা। $6+8=14$

4. (a) পুঁজি আৰু পুঁজিৰ প্ৰবাহ বিবৃতি মানে কি বুজা? পুঁজি
প্ৰবাহ বিবৃতিৰ ব্যৱহাৰ সম্পৰ্কে বিবৰি লিখা। $3+3+8=14$
নাইবা

- (b) 31 মাৰ্চ, 2019 আৰু 2020 তাৰিখে ৰাবেন কং
লিমিটেডৰ উদ্ধৃত-পত্ৰ দুখন তলত দিয়া হ'ল :

মূলধন আৰু ঋণ	2019 টকা	2020 টকা
অংশ মূলধন	2,10,000	2,50,000
বিভিন্ন পাওনাদাৰ	39,500	41,135
প্ৰদেয় বিল	33,780	11,525
বেংক জমাতিৰিক্ত	49,510	10,000
কৰৰ পুঁজি	40,000	50,000
সঞ্চিত পুঁজি	50,000	50,000
বাহি হিচাপ	39,690	41,220
	<u>4,62,480</u>	<u>4,53,880</u>

সম্পত্তি	2019 টকা	2020 টকা
বেংক উদ্বৃতি	12,500	12,700
দেনাদাৰ	75,175	62,625
অগ্ৰিম ব্যয়	2,315	735
মজুত পণ্য	1,11,040	97,370
ঘৰ-মাটি	1,48,500	1,44,250
যন্ত্ৰপাতি	1,12,950	1,16,200
সুন্মাম	—	20,000
	<u>4,62,480</u>	<u>4,53,880</u>

অতিৰিক্ত তথ্য :

- (i) 31 মাৰ্চ, 2020 তাৰিখে শেষ হোৱা বছৰটোত
26,000 টকাৰ অতিৰিক্ত লাভাংশ দিয়া হ'ল
- (ii) অন্য এটা কম্পেনীৰ পৰা সম্পূৰ্ণ পৰিশোধ কৰা
অংশপত্ৰৰ বিনিময়ত 60,000 টকাৰ সম্পত্তি ক্ৰয়
কৰা হ'ল। সম্পত্তিবোৰ আছিল—মজুত পণ্য
21,640 টকা; যন্ত্ৰ 18,360 টকা, সুন্মাম
20,000 টকা। ইয়াৰ উপৰিও 5,650 টকাৰ
আচবাব কিনা হ'ল
- (iii) 2019-2020 চনত 25,000 টকাৰ আয়কৰ
পৰিশোধ কৰা হ'ল
- (iv) কৰ দিয়াৰ আগতে 2019-20 বৰ্ষৰ প্ৰকৃত লাভ
আছিল 60,000 টকা

পৰোক্ষ পদ্ধতিত নগদ প্ৰবাহ বিবৃতি প্ৰস্তুত কৰা।

5. (a) শোহন ব্যয় নিৰ্ণয় পদ্ধতিৰ তিনিটা উপকাৰিতা আৰু তিনিটা অপকাৰিতা উল্লেখ কৰা। প্ৰান্তিক ব্যয় নিৰ্ণয় পদ্ধতিত লাভ-লোকচান কেনেকৈ উলিওৱা হয় ?

$$3+3+8=14$$

নাইবা

- (b) তলৰ তথ্যসমূহ বিশাল কং লিমিটেডৰ লগত জড়িত :

উপাদান	ব্যয় টকা
সামগ্ৰী	70,000
শ্ৰম	20,000
চলিত পৰোক্ষ ব্যয়	10,000
বিক্ৰয়	4,00,000
স্থায়ী খৰচ	2,50,000

- (i) শোহন ব্যয় নিৰ্ণয় পদ্ধতিত আৰু (ii) প্ৰান্তিক ব্যয় নিৰ্ণয় পদ্ধতিত আয়ৰ বিবৃতি প্ৰস্তুত কৰা।

$$7+7=14$$

6. (a) “কৰ্ম আঁচনি প্ৰস্তুত আৰু নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে খৰচা নিয়ন্ত্ৰণ অত্যাৱশ্যকীয়।” উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা। ভাল খৰচা নিয়ন্ত্ৰণ পদ্ধতি এটাৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় গুণবোৰ নিৰ্দেশ কৰা।

$$7+7=14$$

নাইবা

- (b) তলত দিয়া তথ্যসমূহৰ পৰা পৰোক্ষ ব্যয়-সম্পৰ্কীয় এখন পৰিৱৰ্তনশীল খৰচা প্ৰস্তুত কৰা 70%, 80% আৰু 90% কাৰখানা ক্ষমতাৰ বাবে পৰোক্ষ ব্যয়ৰ হাৰ নিৰ্ধাৰণ কৰিবা :

14

	70% ক্ষমতাত টকা	80% ক্ষমতাত টকা	90% ক্ষমতাত টকা
চলিত পৰোক্ষ ব্যয় :			
পৰোক্ষ শ্ৰম		12,000	
ষ্ট'ৰ আৰু যন্ত্ৰাংশ		4,000	
অৰ্ধচলিত পৰোক্ষ ব্যয় :			
শক্তি (60% স্থায়ী, 40% চলিত)		20,000	
মেৰামতি আৰু চালনা (60% স্থায়ী, 40% চলিত)		2,000	
স্থায়ী পৰোক্ষ খৰচ :			
অৱক্ষয়		11,000	
বীমা		3,000	
দৰমহা		10,000	
আনুমানিক প্ৰত্যক্ষ শ্ৰম ঘৰ্ণা—124000			

***